

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 1

Ptuj, 2. januarja 1921

III. letnik

Stane:

Za celo leto K 40—
 za pol leta 20—
 za četrt leta 10—
 za 1 mesec 3:50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravnništvo je v
 Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
 rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Našim naročnikom!

Novo leto se bliža, prosimo torej naše cenjene naročnike in inserente, blagovolite zaostalo naročnino in inerate pravočasno vposlati in naročitev obnoviti, da se dopošiljanje lista ne prekine, in da nam prihranite neljubo opominjanje in mnogo zamudnega dela!

Draginja vlada povsod, tudi pri tiskarskih potrebščinah. Pričakovali smo, da bo izginila. A cene rastejo od dne do dne.

Tiskarjem so se morale zvišati plače, barva in surovo olje i. t. d. se je podražilo.

Zato smo primorani z novim letom naročnino zvišati.

Naročnina znaša za celo leto 40 K, za pol leta 20 K, za četrt leta 10 K.

Upamo, da nam ostanejo vsi naši cenj. naročniki še tudi v naprej zvesti ter da nam bodo sedaj ob Novem letu pridobili tudi še novih naročnikov.

Upravnništvo „Ptujskega lista.“

Ob novem letu.

V tretjič začnemo v naši samostojnosti novo leto. Kakor pregleda skrben gospodar ob koncu leta svoje gospodarstvo, napravi račun čez preteklo leto in proračun za bodoče, tako bo dobro, da se tudi mi ozremo nekoliko po našem delu in uspehu v minulem letu in si načrtamo pot za novo leto.

Naša država Jugoslavija se je pred dobrima dvema letoma porodila, ne da bi bili mi pripravljeni nanjo. Niti Srbi, ki so že imeli malo svojo državo, niso pričakovali, da se takoj po svetovni vojni ustvari tolika Jugoslavija, še manj smo na to mislili drugi Jugoslovani. Razcepljeni smo bili na mnogo upravnih enot, ker Avstrija je krotila razne narode s tem, da jih je kolikor mogoče razcepila v male dele, ktere je drugega proti drugemu izigravala. Ta razcepljenost je prešla našim plemenom, zlasti pa še različnim našim voditeljem različnih strank v meso in kri. Ko smo prišli v našo samostojno državo, se nismo mogli otresti naše dedščine iz avstrijskega življenja. Preje smo se narodno vzdrževali, da smo se kolikor mogoče upirali osrednji vladi, ki nas je narodno in gmotno zatirala. V novi državi pa smo dobili sami vlado v roko. Dobili smo priliko, da sedaj s pozitivnim delom uresničimo nekdanje svoje zahteve. Ali težko se je čez noč premeniti, čez noč predrugati smer svojega delovanja. V nas je moč, sila in podjetnost, ali premalo izkušnje in premalo zrele razsodnosti in trdne volje imamo, da bi si določili jasen skupni smoter, za kterege edino bi z združenimi močmi delovali. Lahkomišljeno trošimo svoje moči, ko se pripravimo med sabo, pa ne pomislimo, da s tem ubi-

jamo le sami sebe. Take so v glavnem razmere, v katerih ustanavljamo svojo državo. Imamo sicer moč, ki se pošteno trudijo za skupni naš cilj, za edinstveno močno Jugoslavijo. Ali težko je njihovo delo ob toliki razdrapanosti naših političnih razmer.

Vendar pa se pri tem ne smemo udajati malodušnosti ali celo obupavati nad našo prihodnostjo. Narobe, zaupati moramo zdravi sili našega naroda. Vzdržal se je v težkih razmerah, ko so pa prenehale te razmere, naj bi ta narod ne bil zmožen samostojnega življenja?

Težke razmere, v katerih živimo, so nekeke porodne bolečine, ki se naravno pojavijo ob novih pojavih. Ali ob zdravem organizmu morajo take neprikladnosti prej ali slej izginiti. In naš narodni organizem je v svojem jedru zdrav, to je že nešteto krat pokazal, in ker je zdrav, bo prebolel tudi sedanje bolezenske kali.

Dasi po malem in polagoma, se naše politične, gospodarske in kulturne zadeve urejajo in spravljajo v enoten tir. Preteklo leto 1920 smo večino starega avstrijskega denarja zamenjali z novim. Kar ga je še preostalo, se misli zamenjati v začetku tega leta, tako da bomo imeli svoj enoten denar. Državne potrebščine so kakor v drugih državah, tako tudi pri nas velikanske. Breme, ki so se naložila prebivalstvu, so velika in vzbujajo nezadovoljstvo. Ali pomisliti moramo, da je naš proračun zgrajen na zdravi podlagi, kajti izdatki se hočejo kriti z dohodki, ne pa z novimi posojili, kar se dogaja po drugih državah. Ako pa se povzpne tako daleč, da bomo imeli toliko dohodkov, kolikor izdatkov je naše državno gospodarstvo na trdnih tleh. Omogočiti je le treba, da bodo najširši sloji našega prebivalstva tudi zmagovali naložena mu breme. Z umno gospodarsko politiko se da to doseči.

Kulturno zblizanje se nadaljuje. Hrvatje in Srbi so se itak že tudi preje dobro poznali, saj žive skupno v posameznih pokrajinah. Gre bolj za nas Slovence, ki smo bili preje politično in s tem več ali manj tudi kulturno ločeni od Hrvatov in Srbov. Mi se z vso vnemo uživljamo v nove kulturne razmere. Vnanje se vidi to že po tem, da se je l. 1920 združilo jugoslovansko učiteljstvo ljudskih in srednjih šol v enotni državni društvi. Pa tudi dijaštvo srednjih šol se hoče družiti, če ne drugači, vsaj v Ferijalnem Savezu. V medsebojnih osebnih stikih, ki jih doživljamo najlaže na potovanjih, se medsebojno najboljše spoznavamo in spoprijateljujemo. Tudi druga naša kulturna društva se skupno organizirajo. Omenimo le naša telovadna društva Sokole in Orle.

Največja razcepljenost se kaže pri naših političnih strankah, ki bi morale biti pravzaprav voditeljice našega javnega življenja. Ko l. 1918 ob razsulu Avstrije nismo vedeli, ne kod ne kam, so se vse tri naše stranke složno izrekle za novo državo. Ali sedaj so nekatere skoro že pozabile na one usodne trenutke. Hočejo razbiti, kar smo takrat dosegli, razbiti ne v narodovo korist, nego iz sebičnih strankarskih namenov. Dobro sicer vedo, da hočejo isto doseči tudi naši državni sovražniki, da je potemtakem njihovo poče-

njanje protidržavno, ali nekteri ljudje so že taki, da so jim osebne in strankarske koristi več nego narodne in državne. Upati pa smemo, da ostanejo taki strankarski razdiralci osamljeni, v manjšini, in da tudi v političnem življenju zmaga zdravi razum našega naroda. Naša konstituanta je vsaj pred Božičem pokazala, da hoče delati, ko se je uklonila prizadevanju demokratske stranke ter kljub protestu manjših razdiralnih strank izvolila svoje predsedništvo.

Iz vsega tega vidimo, da četudi polagoma, vendar le napreduje uredba naše države. Uverjeni smemo biti, da bo v naši državi zmagal boljši del našega troimenskega naroda in ustvaril trdne temelje, na katerih se bo mogla uspešno razvijati naša mlada Jugoslavija. S tem bo najboljše ovržena malodušnost vseh nezaupnežev in črnogledov, obenem pa tudi uničeni zlobni naklepi naših vnanjih in domačih sovražnikov, vnanjih in domačih grobokopov naše samostojnosti. Vsi pa, katerim je v resnici za našo zlato svobodo, naj se strejejo v močne vrste nesebičnih delavcev in bojevnikov za našo lastno mater Jugoslavijo. Vsa država sestoji iz posameznikov in kdor dela pošteno za se, dela tudi za državo, ktere ud je. V delu je rešitev! nam bodi geslo tudi v novem letu.

Gospodarstvo.

Davek od prometa vrednostnih papirjev se mora plačevati s taksnimi znamkami, ki so bile stavljene v promet 16. junija t. l., če obvezniki ali denarni zavodi nimajo specialnega pooblastila, da ta davek poravnajo na podlagi izvlečka iz knjig v gotovini.

Pomanjkanje denarja se je pokazalo v bankah in industrijskih podjetjih. Glavni vzrok tega je, ker so konsumenti omejili svoje potrebe na minimum in kupujejo le to, kar jim je neobhodno potrebno, ter čakajo, da se bodo cene znižale, ker vedno čitajo, da se je to zgodilo v Ameriki, Franciji itd. Če bo šlo tako naprej, bodo banke morale omejiti kredite in povišati procenete na uloge. Trgovci pa bodo imeli veliko škodo.

Izplačevanje starih kronskih terjatev. Likvidatorji Avstro-ogrške banke so sklenili, da banka ne sme več izplačevati starih kronskih terjatev ne v nežigosanih, ne v žigosanih bankovcih.

Prepovedana prodaja valut inozemcem. Finančni minister je izdal odredbo: Vsem osebam, tvrdkam in bankam, ki se bavijo z nakupom in prodajo valut, je prepovedano prodajati dolarje in druge zdrave valute inozemcem. Za kršenje te naredbe so določene stroge kazni.

Novega kovanega drobiža pe 5, 10 in 25 para pride v promet za 30 milijonov kron.

Plače učiteljstva meščanskih šol se bodo v celi kraljevini regulirale. Naredba izide te dni.

21.000 K carine je plačal neki ljubljanski trgovec za blaga, ki ga je za 6000 K kupil v Avstriji. Neverjetno, pa žal resnično.

Čitajte in razširjajte „Ptujski list.“

Dopisi.

Kavarna „Balkan“, Ptuj

Vsaka večer KONCERT

Salonskega orkestra iz Zagreba.

Na Silvestrov večer

kavarna odprta do 3. ure zjutraj.

JANKO VUČAK, kavarnar.

Mestni kino v Ptuj. Zaradi prepozno do-
spelega filma „Monika Vogelsang“ se vršijo
predstave 1. in 2. januarja ob 5. in 8. uri
in 2. januarja ob 3. uri za mladino. —
Pretresljiva drama v 5 dejanjih v glav-
ni vlogi Henry Porten. — Ivan, sin
vdove, pride kot vajenec v delavnico očeta
Monike. Ivanova mati hoče, da on poroči
Moniko, ta se pa zaljubi v slikarja Amadea,
radi česar se vname med njimi prepir, v ka-
terem je Ivan umorjen in Amadeo obsojen
na smrt. Monika da sezidati cerkev, v katero
pokopljejo Amadea. Pri posvečenju cerkve
gre Monika v grobnico in na krsti svojega
ljubimca izdahne svojo dušo. Za obilen obisk
se priporoča ravn. mestnega kina M. Murko.

Ptujski visokošolci prirede dne 8. prosinca
v prostorih „Društvenega doma“ svoj drugi
„Akademski ples.“ Morebitni prebitek prire-
ditve je namenjen „Dijaški kuhinji“ ptujski
zato upamo, da se vabilu nihče ne bo od-
tegnil. Obleka promenadna. Vstopnice za
rodbine do 4 oseb 80 K, za posameznike
30 K, za dijake 10 K. Vabila se bodo pravo-
časno razposlala. Odbor.

Božičnica. Po inicijativi preblagorodne
gospe grofice Herberstein se je za prebivalce
tukajšnje hiralnice in javne bolnišnice pri-
pravil za božične praznike priboljšek prihrani
in so v ta namen darovali: Preblagorod-
na g. grofica Herberstein 1000 K, gospa
Čučekova 500 K, prva jugoslovanska tovarna
za usnje na Bregu pri Ptuj 400 K, g. dr.
T. Gosak 250 K, trgovina Ornig 200 K, tr-
govina Kraker 200 K, mlin grof Orsich 200
K, Posojilnica v Narodnem domu 200 K,
trgovina Machalka 150 K, g. Hintze 100 K,
gospa Hintze 100 K, g. dr. Jurtela 100 K,
g. dr. Pirkmaier 50 K, vlč. g. prošt Jurko-
vič 40 K, g. dr. Visenjok 40 K, g. A. Jurca
20 K. Skupaj 3550 K. Razen tega je poda-
rila tobačna glavna zaloga za 64 K tobaka.
Trgovec g. Havelka pa je za polovično ceno
prepusil blago za dvoje otročje obleke in
srajce. Za nabiranega denarja se je nakupi-
lo: Moke za beli kruh in riž 1600 K, meso
govedina in teletina 1390 K. Mesar Likl
je podaril 10 kg teletnine. Račun g. Havelka
120 K, Tobak 30 K, za kuhinjo (kvas) 80 K,
za moko in razno 330 K. Skupaj 3550 K.
Vsem darovateljem se izreka iskrena zahva-
la. G. stud. Jurin je pobiral prispevke, tudi
njemu gre zahvala. Podpisana sta pregledala
nakupljeno blago in vse računa našla v redu.
Ptuj, dne 27. decembra 1920. Dr. Franc
Jurtela, Rupar, oskrbnik.

Božičnica dečje stanice. V nedeljo, 19. p.
m. je priredila tukajšnja dečja stanica božič-
nico. Vodstvo dečje stanice si je izbralo za
svojo prireditev najugodnejši čas. Praznik,
poln smrečjega vonja, poln lučic in zvezdic
in marcipana, je praznik otroške vere. Dokaj
truda je bilo treba, predno so si priborili
mladi možički in male ženice svoj sigurni
nastop. Ti zvonki glasovi, ki so se razlegali
prvič v življenju na odru, komu niso ugajali?
Deca naša je naša bodočnost in vendar se
zanima za to deco le bore malo ljudi. Par
intelektualcev, nekaj odraslih, precej otrok je
bila publika pri nedeljski božičnici, ki so jo
priredili naši najmanjši v potu svojega obraza.
Vodstva dečje stanice naj ta desinterese-
ment nikakor ne moti — različni ljudje, različni
nazori eden brani svojo energijo za ruske
operete, drug jo pa „trati“ pri tihem delu,

ko ponavlja stoinstokrat nerodnim paglavcem
eno in isto. Želeli bi si pa, da bi se prihod-
njič nastop božičnega moža raje opustil. To
je „Knecht Ruprecht“, ki ga Slovenec ne
pozna. V slovensko hišo spadajo jaslice. Na-
vado božičnega drevesca smo že prevzeli od
Nemcev, ki je pa že globoko vkoreninjena,
da je ne bomo več iztrebili. „Knecht Ruprecht“
odgovarja našemu Miklavžu, ki otrokom žuga.
O božiču pa se naj otrok samo veseli.

Narodna čitalnica v Ptuj ima svoj redni
občni zbor v četrtek na Treh kraljev dan
6. januarja ob 14. uri v prostorih Narodnega
doma z običajnim redom.

Hum pri Ormožu. Umrl je tukaj dne 21.
p. m. naš ponos, občespoštovani g. Martin
Ivanuša, pos., bivši mnogoletni župan, častni
občan, krajni šol. ogleda, bivši ud okr. zastopa,
načelnik posojilnice in kletarskega društva,
orm. sodnijski cenitelj itd. v 68. letu svoje
starosti. Zapušča žalostno dobro preskrbljeno
obitelj. Le sin Ivan ni se še vrnil iz ruskega
ujetništva, ki ga je tako željno pričakoval.
Pogreb je bil 24. p. m. ob častni udeležbi
na dom. pokopališču. N. v m. p.

Sv. Marko niže Ptuj. V nedeljo, dne 30.
januarja 1921 po rani maši se vrši v šoli
občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice,
h kateremu se vabijo razen podružničnih
članov tudi drugi kmetovalci, kateri se za
napredek kmetijstva zanimajo. Odbor.

**Društvo jugosl. poštnih uslužbencev v Mari-
boru** Da se onemogoči vsako nesporazumljenje
med tovariši člani, opozarjamo, da se tičejo
vesti glede razpusta društva poštnih in brzo-
javnih nameščencev v Mariboru neke organi-
zacije poštnih slug, kateri je pri rojstvu kumo-
valasocijalnodemokratsko-komunistična stran-
ka na Ruški cesti. Zvala bi se naj Osrednja
zveza poštnih in državnih nameščencev v
Mariboru. V časnikih čitamo, da se to na
popolnoma politični podlagi ustanovljeno
društvo na svoji prihodnji seji razpusti. Orga-
nizacija vseh poštnih nameščencev na strogo
nepolitični strokovni podlagi, kjer je včlanjeno
uradništvo in služabništvo in sicer Društvo
jugoslov. poštnih uslužbencev v Mariboru ob-
stoja in bo obstajalo trdno naprej. Toliko
članom in javnosti v pojasnilo. Odbor.

Učitelja za izdelovanje „Suhe robe“ najrajši
invalida, išče invalidski oddelek poverjeništvu
za socialno skrbstvo. V invalidskem domu v
Del. Toplicah je namreč mnogo invalidov, ki
bi se radi naučili izdelovati „suho robo“
(žlice, kuhalnike, škafe itd.) Za invalida bi
bila služba tudi stalna, za neinvalida začasna.
Podrobna pojasnila daje (najbolje ustno) Inva-
lidski oddelek v Šentpeterski vojašnici v
Ljubljani.

Politične vesti.

Deluje le verifikacijski odbor. Pritožba so-
cijalnih demokratov radi ljubljanskih volitev
je bila zavržena. Radikalci so izgubili en
mandat. Glede Štajerske pa še ni padla od-
ločitva. Kar lažejo klerikalci, da so samostoj-
neži izgubili mandat na Štajerskem, še dolgo
ni res. Kdor se na zadnje smeji, se najbolje
smeji. Tako je tudi s štajerskimi mandati.

Stavke so v mnogem krivi naši klerikalci.
Zahtevali smo že in bilo je tudi sklenjeno,
da mora biti knjigovodstvo Trboveljske družbe
v Ljubljani. Še danes ni to storjeno in tako
je mogoče, da nihče ne ve, ali imajo delavci
ali pa ima družba prav. Sploh je obzirnost
klerikalcev do trboveljskih baronov sumljiva.

Nemiri na Češkem. Komunistovski poizkus,
razbiti državo, se je popolnoma ponesrečil.
„Uspeh“ njihove brezvestne hujskarije je le,
da je par ljudi ubitih, mnogo ranjenih in
da so vtaknili nad 500 boljševikov v zapore.
Velike težave delajo Češki močni in številni
Nemci. V češkem parlamentu so poizkusili
s hrupno obstrukcijo, razbili celo par klopi,
pa se jim obstrukcija vseeno ni posrečila.
Zaradi razbijanja državne lastnine pridejo
pred sodišče.

Rudarska stavka v Sloveniji. Rudarji so
zahtevali 234%ni povisek plače, kar pa ni

hotela vlada niti trboveljska družba dovoliti.
Delavci pravijo, da ima Trboveljska družba
dnevno od vsakega delavca 90 K čistega do-
bička. Družba pa pravi, da samo 36 kron
in zato dovoljuje samo 10%en povisek plače.
S tem pa delavci niso bili zadovoljni in so
v soboto, točno ob dveh popoldne, stopili v
vsej Sloveniji v štrajk. V celem stavka 12.000
delavcev. Stavko vodijo komunisti. Značilno
je, da je istočasno bila komunistična vstaja
na Češkem, bombni atentat v Romuniji in da
so v Varšavi razkrili veliko evropsko zaroto
boljševikov. Naše stališče glede stavke je:
Vlada naj neizprosno dežene, koliko ima
pravzaprav Trboveljska družba čistega dobička.
Polovica čistega dobička naj gre za plače
delavcem, polovica pa za znižanje cen. Družbi
pa nikakor ni treba, da izplačuje 10%no
dividendo.

V Zagrebu je bila razkrita madžarska za-
rota. Zloglasni državni pravdnik Accurti,
njegova žena, dr. Šušljaj in tudi par dijakov
je bilo aretiranih. Nekateri so izdajo že priznali.

Laški senat je odobril rapalsko pogodbo.
Pri glasovanju je bilo oddanih 215 glasov za
in samo 29 proti. S tem je krivična šentmar-
jetska pogodba potrjena tudi od poslednje
instance in stopi sedaj skoro v veljavo. La-
ška vlada bo morala izprazniti del zasede-
nega ozemlja, vrniti nam ladje (148 parni-
kov), pa tudi rešpektirati naš živelj v Pri-
morju, ki je, kakor pravi sam minister
Siorza, zavojevan proti volji ogromno večine
prebivalstva.

Zemljoradniški klub ne stopi v centralno
vlado, pač pa bo podpiral vlado v vpraša-
njih, ki jih klub odobrava. Klub zahteva, da
se naj reorganizira vlada v Ljubljani in Sa-
rajevju, kjer se naj postavi uradniška vlada,
gospodarski oddelki pa naj pripadejo stran-
kam in sicer tudi kmetiski,

Korošec in njegov klub krade Bogu in vo-
lilcem čas ter se potega za črke v poslovni-
ku. Ljudstvu je potrebno delo in zopet delo,
ne pa prazno pregovarjanje, pod kakimi čr-
kami, saj za drugo itak ne gre, vstopi kdo
v vlado.

Radičevci uvidevajo, da so zašli predaleč
in so se pričeli pogajati. V ta namen je
prišlo v Beograd 5 njihovih delegatov, ki se
prijno pogajajo z vsemi strankami.

Komunisti kriče in nosijo rdeče pentlje.
Včasih pravi Žorga, kakor piše „Naprej“
„Armejkuš!“, potem je pa končano njih delo
za republiko.

Borba med italijansko vojsko in D'Annunzijem.
Ker se D'Annunzio noče ukloniti italijan-
skim odredbam, po katerih naj bi postala
Reka samostojna država, je odredil ital.
general Caviglia v petek 24. decembra blo-
kado zasadenih krajev. Ob enem naj bi ita-
lijanske čete zasele one kraje, zlasti Reko.
D'Annunzio pa se noče takoj ukloniti, zato
je že prišlo do malih spopadov, pri katerih je
tudi nekaj mrtvih. D'Annunzio hoče ostati
junak, preliti tudi kri za neodrešeno domo-
vino, seveda pa ne svoje krvi, nego kri
drugih.

Doslednost. Velik upor je nastal v novi
državni skupščini proti novemu poslovniku,
ki ga je izdelala vlada. Da niso z njim za-
dovoljni poslanci, ki niso ustvarjali tega po-
slovnika, se ne bomo čudili. Čudno pa se
mora zdeti vsakemu, da s tem poslovnikom
niso zadovoljni niti nekteri oni, ki so ga iz-
delali. To so naši slovenski klerikalci s Ko-
rošcem na čelu. Ti so kot vladna stranka
pomagali napraviti poslovnik, sedaj ga pa
nočejo priznati! Pač, v nečem ga priznajo.
Dnevnic so si dali čim preje izplačati po
novem poslovniku. Ko je novi predsednik
Ribar odredil, naj ne dobe dnevnic oni po-
slanci, ki nočejo prihajati k sejam, med kte-
rimi so bili tudi slovenski klerikalci, so jo
ti bili z dnevnicami že popihali domov!

Po delu so vpili, sami pa nočejo sodelovati!
Ko so vladali radikalci s slov. klerikalci, so
ti hudo zabavljali, da napredni poslanci niso
prihajali k njihovim sejam. Sedaj pa jih vest
čisto nič ne peče, ko sami ne prihajajo k
sejam!

Društvene vesti.

Odbor podružnice Jugoslovanske Matice v Ptuj vabi na posvetovanje in razgovor vsa narodna društva v Ptuj po svojih zastopnikih v nedeljo, dne 2. januarja 1921 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Zadeva: Članek v „Jugoslaviji“ z dne 28. t. m.: Rovarenje ptujskih nemškutarjev. I. K.

Razno.

1-, 2- in 10-kronski bankovci. Predsedstvo delagacije ministrstva financ objavlja, da so neistinite vesti, ki se širijo, da izgube 1-, 2- in 10-kronske novčanice 31. decembra plačilno vrednost. Ko bo dovolj kovanega drobiža, se zamenjajo in vzemo iz prometa. Rok za izmenjavo bo objavljen pravočasno. Do tedaj pa veljajo za promet teh novčanic dozdajni predpisi. Edino pošte smejo sprejemati 1- in 2-kronske novčanice le v znesku do 10 K.

Stanovanjski sosvet v Ljubljani je razpuščilo pov. za soc. skrbstvo. V Mariboru je podal demisijo predsednik stanovanjske komisije dr. Juvan.

Popis vojnih obvezancev. Minister za vojno in mornarico je odredil, da se v novem letu izvede popis vojnih obvezancev.

V ljubljansko bolnico je bilo letos sprejetih 12322 oseb.

Mesarske obrate je odslej smatrati po odločbi ministrstva za trgovino in industrijo za obrtne obrate.

Učitelj je v Srbiji (stare meje) 4235, v Črni gori pa 495. Šol je v Srbiji 2296 in v Črni gori 264.

Tehnična srednja šola se odslej imenuje Državna obrtna šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremibi naslova povsem neizpremenjena.

Izseljencev v Ameriko je bilo od junija do danes 2474 oseb. Glavni kontingent izseljencev tvorijo Dolenjci, Prekmurci in Nemci iz Banata.

3000 donskih kozakov naseli vlada na Kosovem polju. Jugoslovanski državljani pa čakajo na zemljo. Kozaki so prvi!

Dva vlaki z municijo zletela v zrak. Na ruski postaji Žmerinka blizu poljske meje sta zletela v zrak dva vlaka z municijo. Pri tem je bilo ubitih 17 boljševiških vojakov.

Na progi Špilje-Radgona blizu postaje Gosdorf je trčil 17. decembra ob pol 11. ponoči osebni vlak v tovorni vlak. Več železničarjev je bilo težko ranjenih, 1 oseba ubita.

Velikanski vihar, ki divja v južni Adriji, je napravil na otoku Saseni v Valonskem zalivu velikansko škodo. Valovi so odnesli več hiš, med njimi tudi poveljstvo italijanske komande in več manjših barak za vojake. Število žrtev je veliko, dosedaj še nedognano. Vihar je odnesel preko milijon kubičnih metrov zemlje. (Otok Saseno v Valonskem zalivu so zadržali po evakuaciji Valone Italijani.)

Posojilo za Avstrijo. Po predlogu dunajske sekcije reparacijske komisije se bavi ententa z vprašanjen velikega posojila, ki naj reši Avstrijo katastrofe. Angleški listi povdarjajo, da so predlagana sredstva povsem nezadostna. Avstrija bi potrebovala posojila 250 milijonov dolarjev, da se reši poloma.

Viničarsko gibanje za ustanovitev enotne, strogo stanovske organizacije se je pričelo na Štajerskem. Dosedanje organizacije, ki so jih snovali socialisti in klerikalci, ne odgovarjajo namenu, ker so jih izrabljale stranke le za svoje politične namene, s tem pa škodovala skupnim gospodarskim koristim viničarjev.

Boljševiška svoboda. Ruski boljševiki so v dveh tednih po zavzetju Krima postrelili 13.000 vojaških in civilnih oseb. V Sebastopolu so postrelili 500 delavcev, ki so pomagali pri vkrcanju Vranglovih čet. Vse to delajo komunisti v imenu svobode.

Cene živini se povišujejo, ker je dovoljen izvoz mesa iz Jugoslavije preko Maribora v

Avstrijo. V Slavoniji se plačuje za kg žive teže že 20 K, iz Maribora se včasih izvozi od 60—80 vagonov mesa dnevno. To meso se v Avstriji plačuje po 42 jugosl. kron.

Povišanje tarifa na avstrijskih državnih železnicah. Avstrijska vlada je povišala s 15. decembrom tarif za tovorni promet za 50%.

Uvoz luksuznih predmetov. Ministrstvo za finance je na podlagi finančnega zakona odredilo, da obloži luksuzne predmete, ki so že podvrženi davku na promet, s še 10% njihove vrednostne cene, izdelana je tabela luksuznih predmetov z novim tarifom. Po tej tarifi se bo plačevalo 10 odstotkov po teži predmeta, to je od vsakih 100 kg. Od močnih alkoholnih pijač se bo plačevalo od vsakih 100 kg 200 dinarjev, od žganja in drugih slabih alkoholnih pijač po 150 dinarjev, od šampanjca in drugih šumečih pijač po 60 dinarjev. Od voska, izvzemši sveče in figure, po 300 dinarjev, na svileno predivo po 1000 dinarjev, na svileno tkanino po 5000 dinarjev, na polsvilo 2500 dinarjev (kot taka svila se računajo tkanine s 10—50 odstotkov svile. Vse tkanine z več odstotki se štejejo med svilene). Za pliš in žamet 6000 dinarjev. Za puder, mast in parfumerijske predmete po 500 dinarjev. Za moške in ženske klobuke se plača po komadu. Na čevlje, brez razlike na material po 200 dinarjev od para. Na bisere in korale 3000 din., na drage kamene 10.000 din. za 100 kg. Poleg navedenih predmetov je obdavčen še uvoz drugih, kakor kosmetičnih itd.

Industrija svile. Ker se nahaja surovin za svileno industrijo v naših tovarnah za vrednost 3 milijonov dinarjev svile, svile pa se malo izdeluje, je minister za trgovino in industrijo storil korake, da pospeši delo teh tovarn.

Koksiranje premoga. Senjski premogovniki imajo velike kvantite premoga z visoko kalorijo. Odkriti so sloji že na poldrug meter pod površino zemlje. Delajo se poskusi koksiranja tega premoga, kar bi bilo za našo industrijo velik korak naprej. Enaki poskusi se vrše z našim premogom na Jesenicah.

Rudarska stavka v Trbovljah še traja. Trezni delavci že uvidevajo, da so jih zapeljali komunisti v stavko. Njihovi tovariši v Velenju, Lešah, Prevalju so z mirnim poganjanjem dosegli lepe uspehe v izboljšanju svojega gmotnega stanja. Za politično stavko v Trbovljah pa je vlada pripravljena izvesti militarizacijo.

Redek lovski plen. Dne 19. decembra 1920 je bil ustreljen na občinskem lovu občine Sv. Ane pri Makolah velik divji prašič, dolg nad 2 metra, visok 1 m in 145 kg težak. Pred dobrimi 7 leti je bil na istem lovišču ustreljen še starejši in večji divji prašič.

Šestdesetletnica dr. Kramara. V pondeljek 27. decembra je slavil svojo šestdesetletnico dr. Karel Kramar, eden najznamenitejših slovenskih politikov. Že l. 1891 je bil izvoljen v avstrijski državni zbor, v katerem je igral odlično vlogo do svetovne vojne. L. 1905 je stavil v državnem zboru predlog za splošno in enako volilno pravico, kateri predlog je bil tudi sprejet. L. 1908 je stopil v družbi sedanjega našega poslanika Ivana Hribarja in dr. Hlebovickega na čelo slovanskega gibanja, ustvaril tako zvano novo slovansko idejo in pridobil za njo vse slovanske rodove, zlasti tudi Ruse. L. 1915 maja meseca je bil kot panslavist in rusofil zaprt in obtožen veleizdaje, junija 1916 obsojen na smrt, julija 1917 pa pomiloščen in domov se vrnivši sprejet z največjimi častmi. V novi češkoslovanski državi je bil prvi ministrski predsednik. Njegove zasluge za češki narod, kakor tudi v slovanski politiki so neprecenljive. Tudi Jugoslovanom, zlasti nam Slovencem je bil velik prijatelj.

Naročba.

! Komur smo dozdej pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika. !

1921

**Bog nam daj srečo!
Zopet prihaja novo leto!**

Vsi podpisani si usojajo ob tej priliki svojim prijateljem, znancem, kupcem in odjemalcem voščiti

obilo sreče in veselja!

**Uredništvo in upravništvo
„Ptujskega lista.“**

Anton Tiršek, trgovina z železom

Franc Podgoršek, mesarija

Julijana Franc, tobačna trafika

Alojz Senčar, trgovina s špecerijo

Anton Vaupotič, trgov. s špecerijo

Vinko Pernat, mesarija

Rudolf Havelka, manufakturna trgovina

Vinko Orešnik, gostilna

F. Werhonig, urar

Valerian Spruschina, mehanik

Jos. Ornig, pekarija

Zofija Čerle, gostilna

R. Wratseko, trgovina

Anton Brenčič, trgovina z železom

Ignacij Reich, gostilna

F. Rechnitzer, trgovina

V. Sonnenschein, trgovina

Artenjak & Schosteritsch, trgovina s špecerijo

A. Sipos, tobačna trafika

F. Nedog, trgovina

Franz Plazotta, klobučar

Franc Potočnik, usnjarna

Machalka & Korže, trgovina s špecerijo

J. Kasimir, trgovina s špecerijo

J. Kollenz, steklarska prodajalnica

Anton Vaupotič, pekarija

Jožef Pirich, usnjarna

Alojz Majcen, klepar

Jožef Ramšek, pekarija

F. & F. Slavič, trgovina, Breg pri Ptuj

Anton Emeršič, gostilna (Društvo dom)

J. Machorko, trgovina mineralnih izdelkov

Julijus Žilavec, mesarija

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravnistvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) šte. 3.

Podpisana želi vsem odjemalcem

veselo in srečno novo leto

in prosi, da si je še nadalje izkaže zaupanje, kakor dosedaj, ker je v stanu s svojimi sedanjimi delavskimi močmi izvršiti vsa v to stroko spadajoča dela v popolno zadovoljstvo.

S spoštovanjem

Ivana Rasteiger,

ključavničarija v Ptuj, Aškerčeva ul. 4.

SPALNA SOBA
iz trdega lesa, moderno izdelana, se po ceni prodaja. — Vpraša se pri mizarju Podgorečcu na Lešnici št. 20 pri Ormožu.

NAZNANILO.

Podpisani naznanja cenj. občinstvo v Ptuj in okolici, da se je s svojo delavnico in zalogo preselil v Spodnjo Dravsko ulico št. 1, poprej kovačija Tam in se priporoča za vsa mizarska dela, katera se po primernih cenah izvršujejo. S spoštovanjem

ŠTEFAN HORVATIČ
mizarski mojster.

Svarilo!

Jaz **Ana Vodopiuc**, zasebnica v Ptuj, svarim vsakogar, da ne izroči denarja ali denarne vrednosti mojemu sinu **Metodiju Vodopiucu**, ker ne plačam za njim nobenih dolgov.

Hud čuvaj pes

se takoj prodaja. — Kje, pove uprava „Ptujskega lista.“

Sedlo in Alfa brzoparilnik

sta na prodaj. Sedlo je oficirsko predpisano. Vpraša se v upravi lista.

Generalno zastopstvo Jadranske zavarovalne družbe

(Riunione Adriatica) v Ljubljani, Pod Trančo 2.

uljudno naznanja da je izročila okrajno zastopstvo za Ptuj in okolico **g. M. Stebich, Ptuj, Slovenski trg 3.**

Naša družba prevzame vse vrste zavarovanja proti požaru, vlom, zlomljenju šip in prevozna zavarovanja proti najugodnejšim pogojem. Posebno opozarjamo na vse vrste življenskih zavarovanj, katera mi prevzemamo v vseh kombinacijah in v veljavnih valutah.

S spoštovanjem
Generalno zastopstvo
Jadranske zavarovalne družbe v Ljubljani.

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenj. obč. v Ptuj in okolici, da od sedaj naprej izdeluje gornje izdelke in gamaše in se priporoča za obilen obisk. S spoštovanjem

F. Krois, čevlj. mojster,
v PTUJU, Cankarjeva ul. 12.

Stavbinska družba Treo & drugi
se priporoča.

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj
kupuje svinjske kože
po najvišjih cenah. Sprejmejo se v tovarni na Bregu, pri usnjarju g. Francu Potočniku, Minoritski trg šte. 3 in v trgovini Josipa Piricha, Hrvatski trg.

Več sto meterskih sežnjev bukovih

drv loco gozd na prodaj. Kupec si mora drva dati sam vsekati in zložiti, ter stane meter seženj 360 kron. Naslov pove uprava lista.

Miši-podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moje najbolj preizkušene in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim 10 K, za podgane in miši 10 K, za ščurke 20 K, posebno močna tinktura za stenice 12 K, uničevalec moljev 10 K, prašek za uši v obliki in perilu 10 in 20 K, proti mravljam 10 K, proti ušem pri perutini 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, mazilo proti garjam 12 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. JÜNKER, ZAGREB 112, Petrinjska ulica 3.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¼% čistih. ♦ Daje trgovske in aprovizacijske kredite. ♦ ∴ Izvršuje vse bančne transakcije. ∴